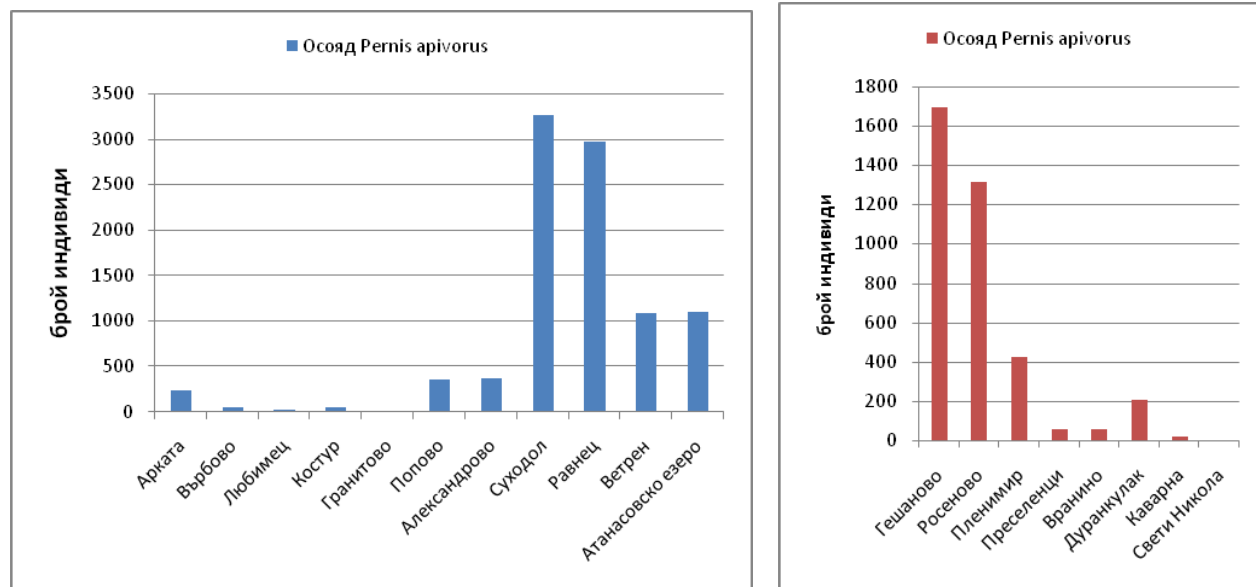

Осояд *Pernis apivorus*

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

По време на пролетната миграция 2012 г. над Южна България са установени да прелитат 9191 индивида. Това представлява 40% от прелитащата популация на вида по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика. През Добруджа по време на есенната миграция 2012 г. са установени да прелитат 8860 индивида, от които 3763 са наблюдавани на постоянните наблюдателни точки, 397 – на временните наблюдателни точки и 4700 индивида са наблюдавани в други райони на Добруджа, западно от Гешаново между Безмер и Нови Пазар, и са подадени като информация, но не са регистрирани на наблюдателните точки в Добруджа. Голяма част от птиците, които не са регистрирани на наблюдателните точки в Добруджа рамките на проекта (около 3400 индивида) вероятно са отчетени на наблюдателните точки при Суходол, Равнец и Ветрен в района на Бургас. В Южна България осоядът е наблюдаван да мигрира на всички наблюдателни точки, като при Суходол и Равнец (най-западните точки от Бургаския регион) са наблюдавани най-много мигриращи осояди. На изток броят на мигриращите осояди намалява, но все пак е значителен. На запад от Суходол числеността на прелитащите птици рязко намалява до по-малко от 500 индивида за целия миграционен сезон. По долината на Тунджа (при Гранитово) и на Марица (Любимец) са регистрирани само единични мигранти. Числеността на мигриращите осояди при Арката в Източните Родопи е по-голяма в сравнение с птиците прелетели на съседните точки на изток. В Добруджа най-висока численост на прелитащите осояди е регистрирана при Гешаново и Росеново, като на изток числеността им рязко намалява. В Приморска Добруджа са установени най-малък брой птици, но все пак през Наблюдателната точка при Дуранкулак са прелетели около 200 осояда. В сравнение с 2011 г. през Дуранкулак и Гешаново са прелетели по-голям брой осояди, а през Пленимир – по-малко.

А/ Южна България

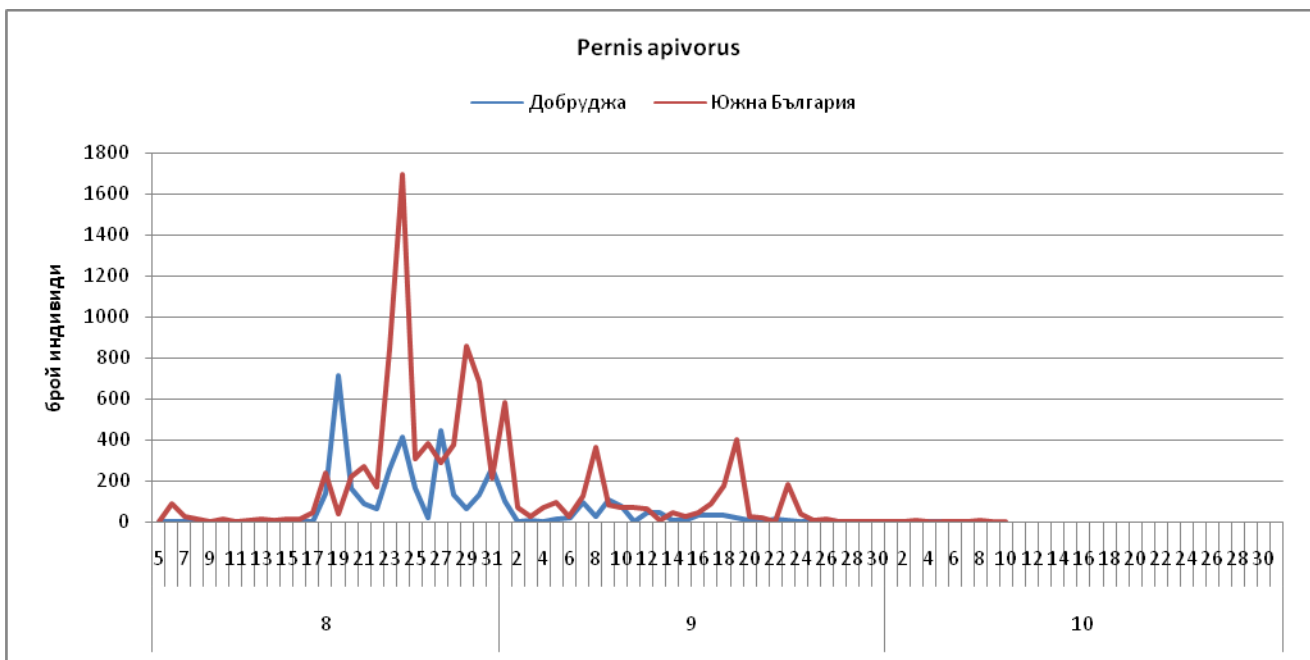
Б/ Добруджа

Фигура 33. Фронт на миграцията на осояда през есента на 2012 г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Основната част от осоядите са преминали над Южна България и Добруджа през август – съответно 6797 и 3052 индивида. Останалите птици са преминали през септември, а през октомври – на Южна България са преминали 14 осояда, а през Добруджа - 6 индивида. Най-рано осояди са регистрирани на наблюдателните точки Гешаново, Суходол и Любимец – по 1 индивид на 5.8.2012 г., а най-късно са наблюдаван на 19.10.2012 г. – 1 индивид на наблюдателната точка при село Преселенци. Максимална дневна численост е отчетена на 24.8.2012 г. на наблюдателната точка при село Суходол – 892 индивида. На същата дата е отчетена и максималната обща дневна численост за Южна България, когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 1693 индивида. Общата максимална дневна численост на прелетелите осояди през всички наблюдателни точки в Добруджа е отчетена на 19.8.2012 г. – 714 индивида. Интензивния прелет на осояди през този миграционен сезон е регистриран между 18 август и 9 септември и в Добруджа и в Южна България. В Южна България е регистриран и втори пик на осояда на 19.9.2012 г., когато са прелетели 398 птици.

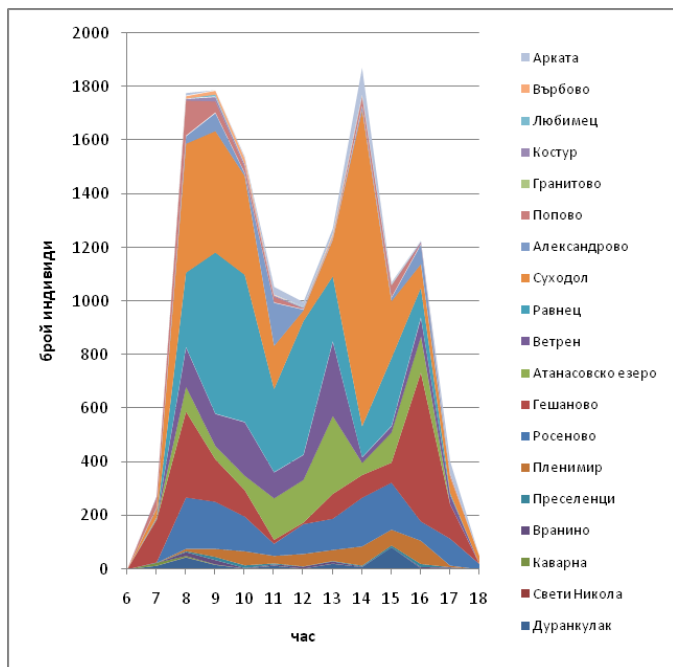

Фигура 34. Сезонна динамика на прелета на осояда през есента на 2012 г.

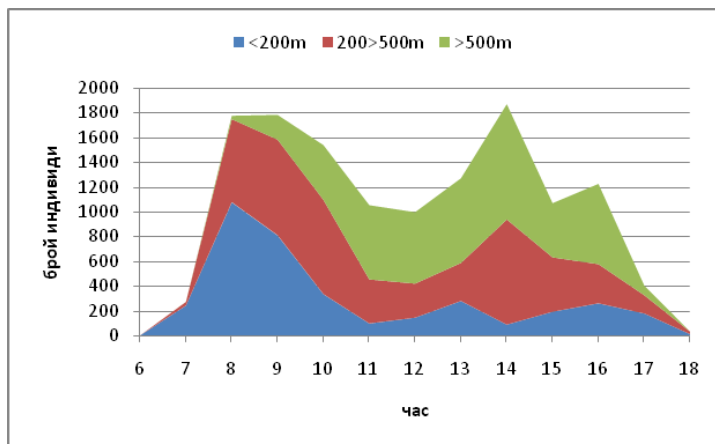
Дневна динамика

На базата на наблюденията на осояда на всички 22 наблюдателни точки може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа в периода между 8 и 10 ч. и между 13 и 16 ч. (фиг. 35). Рано сутрин са регистрирани мигриращи осояди на наблюдателните точки Гешаново, Росеново и Дуранкулак в Добруджа, както и при Равнец, Суходол и Попово в Южна България. Това показва, че птиците са носували в близост до съответните наблюдателни точки. Късно следобед, след 17 ч мигриращи осояди са наблюдавани в района на Гешаново и Росеново в Добруджа.

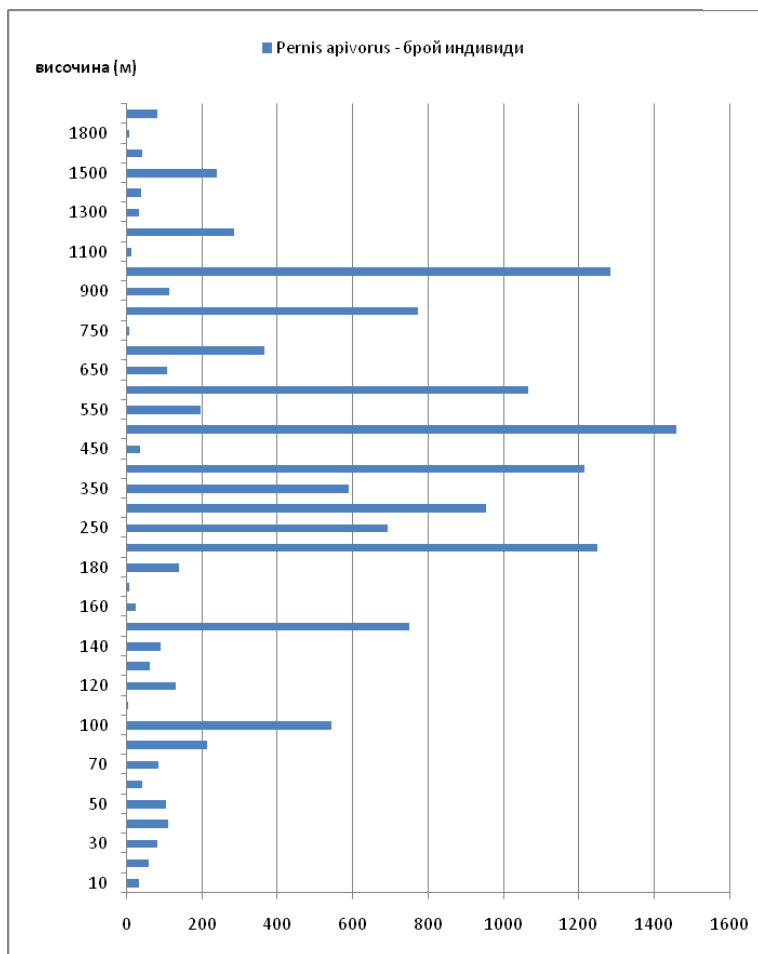
Предобед повечето осояди летят на височина до 200м и между 200 и 500 м. Между 11 ч по обед и 15 ч повечето индивиди летят над 500 м. височина. В късните следобедни часове относителният дял на птиците, летящи над 500 м. силно намалява.

Фигура 35. Дневна динамика на прелета на осояда през есента на 2012 г.

Фигура 36. Връзка между дневната динамика на прелета на осояда и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа осоядите са наблюдавани да прелитат на височина от 10 до 2000 м, като най-много птици прелитат на височина около 200 м, 500м и 1000 м (фигура 37). На практика 35% от осоядите са прелетели на височина над 500 м, 37% - на височина между 200 и 500 м и 28% - на височина под 200 м. Макар птиците да са относително равномерно разпределени в трите височинни пояса, преобладават тези летящи на височина между 200 500 метра.

Фигура 37. Височина на полета при осояда по време на есенната миграция 2012г.

Миграционни потоци

Основното направление на прелитащите осояди в по-голямата част от изследвания район е север – юг. В района на Гешаново преобладаващата посока на прелета е северозапад - югоизток. В района на наблюдателните точки Равнец и Ветрен основното направление на полета е на югозапад..

Използване на района за стационариране и нощване от реещи птици

Както бе споменато по-горе районът северно от наблюдателните точки Гешаново и Росеново, както и в района на Суходол в Южна България има регистрирани нощувки на осояди.